

FASHION

Psihologia modei

Ce spun despre noi hainele pe care le purtăm? În ce mod ne afectează îmbrăcămintea dispoziția și emoțiile? Cum reușește industria modei să ne inducă dorința de a arăta într-un anumit fel?

Fashion. Psihologia modei ne oferă o introducere lucidă în universul captivant și dinamic al modei, văzut în raport cu comportamentul uman, de la felul în care hainele ne pot afecta procesele cognitive până la cel în care comercianții manipulează reacțiile consumatorilor. Cartea explorează capacitatea creației vestimentare de a influența obiectivitatea percepției pe care o avem asupra propriei persoane, modul în care psihologia poate oferi o perspectivă mai practică asupra procesului de producție și de reciclare a hainelor, precum și motivele pentru care dezvoltăm anumite obiceiuri consumeriste.

Într-un moment în care străzile, revistele și canalele audiovizuale abundă de imagini promovând moda, volumul de față ne arată cum hainele și psihologia pot aduce o schimbare pozitivă în viețile noastre.

Prof. **Carolyn Mair** este consultant independent, specializat în psihologia modei. Colaborează cu instituții de învățământ, companii producătoare de îmbrăcăminte și canale mass-media. A creat programele de licență și de masterat în psihologia modei de la College of Fashion din Londra.

COLECȚIA

Psihologia VIEȚII MODERNE

Psihologia vieții moderne reprezintă o serie de cărți ce își propune să demonteze miturile și pseudoștiința din jurul celor mai importante teme ale vieții.

Explorează factorii psihologici ascunși care ne conduc, de la dorințele și aversiunile noastre subconștiente, până la instinctele sociale înnăscute, care se transmit de la o generație la alta. Accesibilă, plină de informații și stârnind în permanență curiozitatea, fiecare carte este scrisă de un expert în domeniu și examinează modul în care informațiile bazate pe cercetări se compară cu înțelepciunea populară; în același timp, ilustrează potențialul psihologiei de a îmbogăți modul în care înțelegem umanitatea și viața modernă.

Aplicând o lupă psihologică asupra unei întregi game de subiecte și probleme contemporane – de la sex la dependență și până la teoria conspirației – *Psihologia vieții moderne* vă poate ajuta să le priviți pe toate cu alți ochi.

Din aceeași colecție:

Trust. Psihologia încrederii

Ken J. Rotenberg

Addiction. Psihologia dependenței și a comportamentului adictiv

Jenny Svanberg

Sex. Psihologia sexului

Meg-John Barker

Music. Psihologia muzicii

Susan Hallam

CAROLYN MAIR

FASHION

Psihologia modei

Traducere din limba engleză de
Andreea Dana Corbeanu

Prior.
București, 2019

PRIOR MEDIA GROUP

Adresă: Str. Răspântiilor, nr. 32,

București, sector 2, 020548

Telefon: +4021 210 89 08

Fax: +4021 212 35 61

E-mail: office@prior.ro

Web: www.prior.ro; www.ebookshop.ro

Ediția originală:

The Psychology of Fashion, Carolyn Mair, ISBN 9781138658677, Routledge, 2018.

© 2018 **Carolyn Mair**. All Rights Reserved. Authorised translation from the English language edition published by **Routledge, a member of the Taylor & Francis Group**.

The right of Carolyn Mair to be identified as author of this work has been asserted by her in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

Ediția în limba română:

Fashion. Psihologia modei, Carolyn Mair

© 2019 **Editura PRIOR**, București, România

Ediția în limba română a fost publicată cu acordul **Routledge, membră a Grupului Taylor & Francis**.

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Prior Media Group. Nici o parte a prezentei publicații nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nici o formă, fie ea tipărită sau electronică, incluzând fotocopierea, înregistrarea sau vreo altă formă de stocare, fără acordul scris al editorului.

Notă privind mărcile înregistrate. Numele produselor sau ale companiilor pot constitui mărci înregistrate și sunt utilizate numai pentru identificare și explicații, fără intenția de încălcare a legilor în vigoare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAIR, CAROLYN

Fashion : psihologia modei / Carolyn Mair ; trad. din lb. engleză de Andreea Dana Corbeanu. - București : Prior, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-973-88195-2-8

I. Corbeanu, Andreea Dana (trad.)

159.9

Editor: Ion Arzoiu

Traducător: Andreea Dana Corbeanu

Redactori: Diana Cîmpeanu, Claudia Drăgănoiu

Tehnoredactare și pregătire pentru tipar: Carmen Dumitrescu

Copertă: © Routledge; Carmen Dumitrescu

În amintirea mamei mele, Betty

CUPRINS

Mulțumiri	9
1. Introducere	11
2. Starea de bine în industria modei	30
3. Influența modei asupra imaginii corporale și a „frumuseții”	44
4. Modă, sine și identitate	70
5. Consumul de modă	92
6. Moda și comportamentul	110
7. Concluzii	133
Lectură suplimentară	147
Note	149

MULȚUMIRI

Aș dori să le mulțumesc celor de la College of Fashion din cadrul Universității de Arte din Londra, pentru sprijinul acordat pe durata scrierii acestei cărți și pentru că mi-au oferit șansa de a înființa un departament nou în cadrul colegiului, și anume cel de psihologia modei. Sunt recunoscătoare pentru discuțiile animate avute cu profesorii și studenții despre psihologie și relevanța acesteia pentru ariile lor specifice de interes din modă și artă. Mulțumirile mele speciale se îndreaptă către Becka Fleetwood-Smith, MA, care a absolvit în 2015 un curs de masterat în psihologie pentru specialiști din domeniul modei, și către Zoe Shaughnessy, absolventa unui masterat în psihologie aplicată, specialitatea modă, în 2016, pentru că mi-au permis să includ în această lucrare concluziile tezelor lor de disertație.

Sunt recunoscătoare echipei editoriale de la Routledge, în special lui Russell George, pentru că a crezut în acest proiect și pentru îndrumarea și sprijinul acordate pe parcurs.

De asemenea, aș dori să îi mulțumesc partenerului meu, Martin, și copiilor mei, Jonathan, Louisa și Sophie; surorii mele, Elaine; și familiilor lor, pentru încurajări și pentru că sunt mândri de realizările mele, în special de finalizarea acestei cărți.

1

INTRODUCERE

PRIVIRE DE ANSAMBLU

Aceasta este *Fashion. Psihologia modei*, parte a seriei *Psihologia vieții moderne*. Această carte a fost gândită să vă familiarizeze cu o nouă arie a psihologiei aplicate: psihologia modei. Scopul acestei subdiscipline în curs de dezvoltare din cadrul psihologiei este să dezvolte o înțelegere mai aprofundată a influenței reciproce dintre modă (și industriile care țin de modă) și comportamentul uman și, în ultimă instanță, să utilizeze moda ca mijloc de intensificare a stării de bine.

Numeroase reviste de modă, bloguri și consultanți ne atrag atenția asupra faptului că hainele pe care le purtăm spun mult despre cine suntem. Potrivit acestor comentatori, moda exprimă cine suntem noi, ne dezvăluie personalitatea și identitatea prin comunicarea nonverbală. E un raționament atrăgător dar, deși încurajează conversații despre aceste concepte psihologice și multe altele, de cele mai multe ori dezbaterea e lipsită de o bază științifică. De când a fost lansată subdisciplina psihologiei modei, am fost de multe ori întrebată despre psihologia din spatele unui anume articol vestimentar și ce anume spune el despre persoana care îl poartă. După cum veți descoperi citind această carte, răspunsurile nu sunt neapărat intuitive.

Deși ne ia mai puțin de o secundă să judecăm o persoană doar pe baza înfățișării, aceste judecăți de valoare sunt deseori viciate. Interpretarea semnificației psihologice a hainelor depinde nu numai de cel care le poartă, ci și de cel care le observă, precum și de contextul social și cultural. Totuși îmbrăcămintea, asemenea altor obiecte, devine parte a identității noastre și ne facilitează afilierea la anumite grupuri, în același timp separându-ne de altele. Pe de altă parte, ar trebui să fim conștienți că alte persoane s-ar putea să nu facă aceleași asociații ca noi în privința ținutelor noastre.

Probabil că sunteți deja obișnuiți să vedeți imagini legate de modă pe stradă, în ziare, la televizor. Drept urmare, în momente și contexte diferite, puteți simți că nivelul de încredere în propria persoană variază. E posibil chiar ca aceste sentimente să vă fi afectat stima de sine, sănătatea mintală sau starea de bine. Din cauza naturii omniprezente a imaginilor legate de modă, s-ar putea ca nici măcar să nu mai fiți conștienți de influența pe care o exercită. Poate că ați auzit deja despre contribuția industriei de modă la problemele sociale sau ale mediului înconjurător și ați dori să aflați mai multe – să faceți pasul de la a ști pur și simplu mai mult la a descoperi cum anume un individ poate face mai mult. Aceste teme și multe altele pot fi abordate prin prisma psihologiei, care reprezintă studiul științific al comportamentului uman.

Intenția acestei cărți este de a facilita înțelegerea influențelor reciproce dintre modă, în cel mai larg sens al termenului, și comportamentul uman și să vă motiveze să fiți mai încrezător în relația pe care o aveți cu moda, contribuind astfel la dezvoltarea, într-o manieră etică și sustenabilă, a acestei industrii.

Această carte se adresează publicului larg. Nu trebuie să fiți expert în modă sau în psihologie. Acest capitol furnizează definiții legate de modă și psihologie, explicația importanței psihologiei aplicate în contextul modei, o scurtă istorie a modei, un rezumat al modalităților prin care se poate ajunge la concluzii obiective în psihologie și un ghid de lectură. În final sunt oferite câteva surse pentru informare suplimentară. Să începem!